

25-42/2011.

T Á J É K O Z T A T Ó

Hatvan Város Önkormányzata és az önkormányzati intézmények gazdálkodásának 2010. évi pénzügyi helyzetéről

Tisztelt Képviselő-testület!

Hatvan város 2010. évi költségvetéséről szóló 5/2010. (II. 12.) önkormányzati rendeletét a képviselő-testület működési hiány nélkül fogadta el. Év közben azonban a költségvetési rendelet többször módosításra került, melyet a bevétel kiesésen túl az állami támogatások igénylése, a képviselő-testületi határozatok és az intézmények saját hatáskörű emelése is indokolt.

Az önkormányzati feladatok és az általa fenntartott intézmények működésének zavartalan finanszírozása érdekében a 2010. évi eredeti költségvetésben működési tartalékok képzésére is sor került. A felhalmozási bevételek és kiadások pénzforgalmi mérlege 802 millió Ft-os felhalmozási hitel beállításával került egyensúlyba.

Mindezek ellenére év végére, hosszú évek óta először szabad pénzmaradvány nélkül zártuk az évet. A 2010. évi költségvetés teljesítését a következő események befolyásolták.

A bevételek tervezése során a működési bevételek körében a saját működési bevételek között került tervezésre a helyi adó bevételeken belül a helyi iparüzési adó 864.250 eFt összeggel, figyelemmel arra a jelentős hatást kiváltó tényre, hogy 2010. január 01. napjától Hatvan város illetékességi területén állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység után fizetendő adó mértéke 1,9%-ról 1%-ra csökkent.

A helyi iparüzési adóból tervezett bevétel és a 2010. évi adóelőleg nagyságrenddel történő eltérése a 2009. évi bevallások feldolgozását követően, 2010. július közepén

vált ismertté. Ebben az időszakban 95 vállalkozás adott be záróbevallást, a bevallások 90 %-a negatív eredményű volt. Ennek következtében 948.921 eFt került törlésre, amelynek hatása kétszeres: növelte a múltévi tartozatlan túlfizetést és csökkentette a 2010. évi adóelőleget. Míg az előző években a törlésből eredő túlfizetés összegét a vállalkozások a folyóévi adóelőleg elszámolására bent hagyták a költségvetésben, addig a 2010. évi adóelőleg csökkenés miatt is nagyságrenddel megnőtt túlfizetés visszautalásáról rendelkeztek. Döntésüket azzal indokolták, hogy a válság miatti eredmény nem valószínűsíti a feltöltési kötelezettséget. A mértékcsökkenés miatti bevétel-kiesésen túl (amellyel pontosan számolni lehetett) a fentiekben részletezett okok, továbbá egy nagyvállalat 2009. évi bevallott, a feltöltési-nyilatkozatban (2009. december 20.) között bevételcsökkenést is lényegesen meghaladó eredménye - amellyel a költségvetés nem számolhatott – okozta, hogy csupán ez az adóalap-csökkenés az adónemből tervezett bevételt 214.000. eFt-tal csökkentette.

Összességében elmondható, hogy a helyi adóbevételek 2010. évi teljesülése a módosított előirányzatot meghaladta.

- Módosított előirányzat: 895.250 eFt
- Teljesítés: 967.893 eFt.

A túlteljesítés az iparűzési adónemnél jelentős, amely főleg egy adózó év végi adófeltöltési kötelezettségének teljesítéséből adódott.

Év végén szembesültünk azzal, hogy egy – Hatvan városban telephelyét megszüntető – cég miatt nagyobb bevétel kieséssel kell számolnunk a 2011. évi költségvetés összeállításakor. A cég december végén jelezte, hogy túlfizetését az iparűzési adóból visszakéri. Likviditási gondjaink következtében az átutalás határidőn belül (30 nap) megtörtént. A visszautalt 45 millió Ft összeg figyelembe vételével került megtervezésre a 2011. évi iparűzési adó bevétele.

A bevételek tervezése során a működési bevételek körében a saját működési bevételek között került tervezésre – 616.000 eFt összeggel – bírságok, pótlékok, egyéb sajátos működési bevételek összege. Az előirányzat ilyen összegű tervezése nagyságrenddel meghaladta az előző évek előirányzatát.

A költségvetés tervezése során a megjelölt bírság nagy része egyetlen kötelezettre vonatkozó várható bevételekre épített, amely tévesen lett betervezve. A fentiek következményeként indokolt volt a helyi iparűzési adó -214.000 eFt-tal, a bírság bevétele -610.000 eFt-tal történő módosítása. A bevételek kiesése az adóerőképesség-csökkenés következtében visszakapott 132.000 eFt átengedett központi bevétellel, működési többletbevétellel, kiadások csökkentésével és működési hitel felvételével került pótlásra.

Hatvan város 2010. évi költségvetéséről szóló 5/2010. (II. 12.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 31/2010. (X. 1.) önkormányzati rendelet alapján a helyi adóbevételek és bírságok bevételek kiesése következtében 371.618 eFt működési hiány került beépítésre. A működési hiány pótlására 600 millió Ft folyószámla hitel felvételéről döntött a Képviselő-testület a 2010. szeptember 30.-i ülésen.

2010. IV. negyedévében további likviditási gondot okozott az Európai Unió támogatásokkal megvalósuló beruházások finanszírozása a buszpályaudvar beruházás és a Bajza József Gimnázium felújítása esetében.

Támogatással megvalósuló utófinanszírozott beruházások:

- ÉMOP-4.3.1/2F-2f-2009-0032 „Tartalomhoz a forma – Korszerű oktatási környezet kialakítása az esélyteremtő, versenyképes tudás megszerzéséhez a hatvani Bajza József Gimnázium és Szakközépiskolában”
 - A projekt teljes bruttó összköltsége a közbeszerzési eljárások lezárását követően bruttó 346.614 eFt, melyből a támogatási szerződés alapján elszámolható bruttó összköltség 287.171 eFt. A támogatás összege 90%-os intenzitás mellett 258.357 eFt. Tehát az önkormányzatnak a projekt elszámolható összköltségeihez 28.814 eFt önerőt, míg az elszámolható költségeken felüli részhez további 59.443 eFt-ot, mindösszesen 88.257 eFt önerőt kell biztosítania. A projekt elszámolható összes költségéhez Heves Megye Önkormányzata a 10 %-os mértékű saját erő 50 %-ának megfelelő összegben, 15.368 eFt-tal járult hozzá. A fentiek alapján Hatvan Város Önkormányzatának ezen beruházásához összesen 72.889 eFt önerőt kellett biztosítani.

- ÉMOP-3.1.2/B-09-2009-0017 „Hatvani északi tehermentesítő út III. szakasz építése”
 - A projekt esetében a közbeszerzési eljárást követően a projekt tervezett bruttó összköltsége 130.670 eFt-ról bruttó 100.661 eFt-ra csökkent. A támogatás intenzitása nem változott (75 %). A támogatás utófinanszírozással kerül lehívásra.
- „Helyi közösségi közlekedés infrastruktúrájának fejlesztése – Hatvani autóbusz- pályaudvar építése” ÉMOP-3.1.2/A-2f-2009-0005
 - A projekt teljes bruttó összköltsége a közbeszerzési eljárások lezárását követően bruttó 1.136.429 eFt, melyből a támogatási szerződés alapján elszámolható bruttó összköltség 926.141 eFt. A támogatás összege 80%-os intenzitás mellett 740.912 eFt. A fentiek alapján az önkormányzatnak a projekt elszámolható összköltségeihez 185.228 eFt önerőt, míg az elszámolható költségeken felüli részhez további 210.289 eFt-ot, mindösszesen 395.517 eFt önerőt kell biztosítania.

A fentiekből következett, hogy Hatvan Város Önkormányzatának 2010. év IV negyedévében likviditási gondot keletkeztek.

Ennek következtében alakult ki az a helyzet, hogy a 2010. október 3-a előtti kötelezettségvállalásból adódóan lejárt és nem lejárt beruházási szállítók december 31.-ei állománya több mint 1.100 millió Ft, melynek fedezete csak részben áll rendelkezésre. A 2011. évi költségvetés tervezésekor a beruházási szállítók kifizetésének fedezete:

- EU-s támogatásból 543 millió,
- infrastruktúrális hitel felvételből 415 millió Ft.
- a hiányzó 142 millió Ft összeget az önkormányzatnak saját forrásaiból kell biztosítani a 2011. évi költségvetésében.

A beruházási hitelállományon kívül jelentős a működési szállítói állomány nagyságrendje, amely közel 50 millió Ft. Ez azért is aggasztó, mert az elmúlt években ez nem volt jellemző (2009-ben 5 millió Ft; 2008-ban 11,6 millió Ft.).

Jelentős változás az előző évekhez képes, hogy az önkormányzat szabad pénzmaradvánnyal nem rendelkezik és a működési hiányt nem tudjuk kompenzálni. Ez a 2010. évi költségvetés készítésekor nem okozott gondot, mivel a működési hiány finanszírozására a 2010. évi költségvetési rendeletben 444.436 eFt volt biztosítva, ami 2009. évből húzódott át.

Az előző évek felelőtlen gazdálkodás hatására a saját működési bevétel 2009. évről (3.530.000 eFt) 2010. évre drasztikusan csökkent (3.236.000 eFt). A működési kiadások ezzel szemben 2009. évben 4.033.000 eFt-ról 4.410.000 eFt-ra emelkedtek. A nagy arányú felhalmozási kiadások és a működési költségvetés alakulása következtében a város adósságot halmozott fel. A hiányok pótlására hitelfelvételekre került sor.

Az elmúlt időszak visszaéléseinek felülvizsgálata külső és belső bizottságok és hatóságok által folyamatban van.

A fentiek alapján az éves gazdálkodás során nagy figyelmet kell fordítani a tervezett bevételek beszédésére, pályázati lehetőségek feltárására, a racionális takarékos gazdálkodásra annak érdekében, hogy a 2011. évben finanszírozási gondok ne jelentkezzenek és a költségvetés végrehajtható legyen.

Hatvan, 2011. február 9.

Szabó Zsolt
polgármester

Látta: dr. Szikszai Márta
jegyző